

ma's eenmaal vaststaande, de onderzoeker voor een bepaald deel der werkelijkheid in het bezit is geraakt van een afbeelding, die hem tot in alle détails bekend is, of althans kan zijn, daar hij in staat is met behulp van de bekende wetten tot de verste schuilhoeken ervan te doorgvorschen.

Zulk een afbeelding, zulk een symbolengebouw, kan voor eenzelfde groep van begrippen op meer dan één wijze worden gevormd, en men ziet dan ook meermalen, dat voor eenzelfde gebied van theoretische of toegepaste wiskunde verschillende landen er een eigen notatie op na houden. Het behoeft echter wel geen betoog, dat universeele eenheid van notatie met het oog op de internationale samenwerking buitengewoon wenschelijk is.

Wanneer één dier notaties het in bruikbaarheid verre van de andere wint, dan is er veel kans, dat zij op den duur van zelf in de andere landen wordt overgenomen, maar niet zelden staat de zaak zoo, dat de verschillende notaties allen hun eigen voor- en nadeelen hebben. En inplaats van deze nauwkeurig tegen elkander te gaan afwegen, komt men er dan des te gemakkelijker toe om uit traditie aan de nu eenmaal in eigen omgeving gebruikelijke notatie vast te houden.

Het zijn vooral de internationale congressen, welke hierin verbetering kunnen brengen.

#### *§ 5. De universeele notatie.*

De behoefte om op deze wijze te geraken tot eenheid van notatie is onder de verzekeringswiskundigen zoo sterk gevoeld, dat dit onderwerp als eerste punt van behandeling geplaatst werd op het programma van hun eerste internationale congres, dat in 1895 te Brussel werd gehouden. Na uitvoerige beschouwingen over de 4 notaties, door ons boven genoemd in § 4, kwam dit congres tot de conclusie om het gebruik van de Engelsche notatie aan te bevelen en wenschelijk geachte wijzigingen op de volgende congressen te behandelen. Op het tweede congres, te Londen in 1898, werd de notatie opnieuw in den breede behandeld en werd een zekere herziening aanvaard. Tevens werd besloten om aan de handelingen van dit congres een overzicht van de notatie, zooals zij thans als universeele notatie zou gelden, toe te voegen. In de handelingen van het derde congres (Parijs 1900), waar de notatie wederom een punt van bespreking uitmaakte, treft men een door Sprague aangeboden herzien overzicht aan, maar het congres deed daaromtrent geen uitspraak, zoodat men de handelingen van het tweede congres als de officieele bron voor de universeele notatie moet beschouwen.

Door de afkomst der notatie is op de verzekeringswiskunde in vrij sterke mate een Engelsch stempel blijven rusten. De symbolen hebben immers meerendeels een beginletter van een Engelsch woord ten grondslag. De thans internationale teekens als *a*, *V*, en *I* voor